

**KAIHILEIKKAUSTEN SÄÄNTÖKIRJA
2014**

Päivitetty 1.2.2017

SISÄLLYS

KUNNAN JA OY X AB:N SITOUMUS PALVELUSETELIPALVELUJEN TUOTTAMISESTA – SÄÄNTÖKIRJAN YLEINEN OSA

SÄÄNTÖKIRJAN YLEINEN OSA	3
1 Palveluseteli.....	3
2 Määritelmät	3
3 Palvelusetelin luonne	3
4 Sitoumuksen osapuolet	4
5 Sitoumuksen kohde.....	4
6 Asiakkaan asema.....	4
7 Palvelusetelin arvo	4
8 Palvelun tuottajan velvoitteet	5
8.1 Yleiset vaatimukset	5
8.2 Sähköisen palvelusetelijärjestelmän käytön ehdot.....	6
8.3 Muut yleiset ehdot	7
9 Muistutukset, kantelut, potilasvahinkoilmoitukset ja potilasvalitukset	9
10 Kuntayhtymän velvoitteet	9
11 Vastuut, vakuutukset ja vahingonkorvaukset	9
12 Rekisterinpito	10
13 Verotus	10
13.1 Tuloverotus.....	10
13.2 Arvonlisäverotus.....	10
14 Sitoumuksen toteuttaminen ja noudattamisen valvonta.....	11
15 Sitoumuksen vastuhenkilöt.....	11
16 Sääntökirjan muuttaminen	11
17 Sitoumuksen voimassaoloaika.....	11
18 Valtuutuksen peruutus.....	11
19 Noudatettava lainsäädäntö	11
Palvelukohtainen osio – sääntökirjan erityinen osa	12
1 Kaihipalvelusetelijärjestelmän mahdolliset asiakkaat/potilaat	12
1.1 Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat/potilaat	12
1.2 Kaihipalvelusetelijärjestelmän ulkopuolelle jäävät asiakkaat/potilaat	12
2 Aika, jonka kuluessa palvelun piiriin tulee päästä.....	12
3 Palvelun tuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset	12
4 Palvelun sisältövaatimukset.....	13
5 Lisäpalvelut.....	13
6 Palvelupalautteen toimittaminen kuntayhtymälle	13
7 Erityisten laatuparametrien seuranta ja raportointi	14
8 Vastuu komplikaatioista.....	14
8.1 Palvelun tuottajan vastuulla olevat komplikaatiot (terveyspalvelut)	14
8.2 Kuntayhtymän vastuulla olevat komplikaatiot (terveyspalvelut).....	14
9 Palvelusetelin myöntäjän riippumattomuus	15
10 Asiakkaan/potilaan poistaminen kuntayhtymän omasta palvelu/hoidonosta.....	15
11 Kuntayhtymän tai asiakkaan antamat tiedot/asiakirjat palvelun tuottajalle	15
12 Palveluiden sallittu hinnoittelu/laskutusperiaatteet.....	15
13 Tietojärjestelmät.....	15
14 Hakemus palvelun tuottajaksi	16
15 Palvelun tuottajan irtisanoutuminen	16

KUNNAN JA OY X AB:N SITOUMUS PALVELUSETELIPALVELUJEN TUOTTAMISESTA – SÄÄNTÖKIRJAN YLEINEN OSA

1 Palveluseteli

Palvelusetelillä tarkoitetaan palvelun järjestämistä vastaavassa olevan kunnan sosiaali- ja terveyspalvelun saajalle myöntämää sitoumusta korvata palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään arvoon asti. Palvelusetelillä tarkoitetaan toisin sanoen kunnan sitoumusta suorittaa tietty sen ennalta määräämä rahamäärä palvelujen tuottajalle niiden kustannusten korvaamiseksi, joita palvelujen tuottajalla on aiheutunut asiakkaalle tuotetusta palvelusta. Palveluseteli voi konkreettisesti maksuvälineenä olla esimerkiksi painettu palveluseteli, sähköinen kortti tai viranomaispäätös.

Palveluseteli on yksi tapa järjestää kunnan lakisääteisiä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluja. Tämän vuoksi asiakkaan asemaan vaikuttavat samat erityislainsäädännön säännökset kuin muillakin tavoin järjestetyssä sosiaali- tai terveydenhuoltopalveluissa. Palvelusetelin käyttäjällä on kuitenkin muista järjestämistavoista poiketen oikeus valita haluamansa kunnan hyväksymä palvelun tuottaja.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009) säätelee palvelusetelin käyttöä. Palvelusetelilakia sovelletaan palvelusetelin käyttämiseen kuntien järjestämissä sosiaali- ja terveyspalveluissa. Lakia sovelletaan ainoastaan yksityisten sosiaali- ja terveyspalvelujen hankkimiseksi. Tämän vuoksi lakia ei voi soveltaa julkisyhteisöjen tuottamien palvelujen hankkimiseen.

Palvelusetelijärjestelmässä kunta ei tule sopimusosapuoleksi palvelusta sovittaessa, sillä kyseessä on kuluttajan asemassa olevan asiakkaan ja palvelun tuottajan välinen sopimus.

2 Määritelmät

Tässä sääntökirjassa tarkoitetaan:

- 1) asiakkaalla sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettua asiakasta ja potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua potilasta;
- 2) palvelusetelillä järjestämistä vastaavassa olevan kunnan sosiaali- ja terveyspalvelun saajalle myöntämää sitoumusta korvata palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään arvoon asti;
- 3) tulosidonnaisella palvelusetelillä palveluseteliä, jonka arvo määräytyy kunnan määrittelemien asiakkaan jatkuvien ja säännöllisten tulojen mukaan tai jonka arvo perustuu tulojen huomioon ottamiseen sosiaalihuoltolain 3 a luvussa tai sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 10 a - 10c §:ssä säädetyllä tavalla;
- 4) omavastuusuudella sitä osuutta yksityisen palvelun tuottajan tuottaman palvelun hinnasta, jota kunnan myöntämän palvelusetelin arvo ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi.

Se, mitä säädetään kunnasta, soveltuu myös kuntayhtymään.

3 Palvelusetelin luonne

Sääntökirja ei ole sopimus kunnan ja palvelun tuottajan välillä. Sääntökirjassa kunta asettaa palvelusetelilain 5 §:ssä mainitut hyväksymiskriteerit palvelun tuottajille.

Sikäli kun sääntökirjassa on asetettu vaatimuksia/velvoitteita kunnalle, kyse ei ole kunnan velvoitteista palvelun tuottajaa tai muitakaan kohtaan. Näissä vaatimuksissa/velvoitteissa on kyse kunnan sisäisistä menettelytapaohjeista.

4 Sitoumuksen osapuolet

Yksityinen palvelun tuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palvelun tuottaja hyväksytään palvelusetelillä toteutettavien sosiaali- tai terveyspalvelujen tuottajaksi. Itse palvelua tuotettaessa sitä koskevan sopimuksen osapuolina ovat palvelun tuottaja ja asiakas ja sopimuksen sitoumukset ja vastuut eivät kohdistu kuntaan.

5 Sitoumuksen kohde

Kuntayhtymä ei ole yksittäisen palvelusopimuksen osapuoli, mutta tässä sääntökirjassa kuntayhtymä määrittelee ne vaatimukset, joita hyväksytyiltä palvelun tuottajilta edellytetään. Palvelun tuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja.

6 Asiakkaan asema

Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin kuntayhtymän tulee ohjata hänet kuntayhtymän muilla tavoin järjestämien palvelujen piiriin.

Palvelusetelin saanut asiakas tekee palvelujen tuottajan kanssa sopimuksen palvelun hankkimisesta. Tätä sopimussuhdetta koskevat sopimuksen sisällön mukaan määräytyvät kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden säännökset ja oikeusperiaatteet. Asiakkaan ja palvelun tuottajan välistä sopimusta koskevan erimielisyyden saattamisesta kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi säädetään kuluttajariitalautakunnasta annetussa laissa.

Kuntayhtymän on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palvelun tuottajien hinnat, omavastuusuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu.

Asiakkaan on annettava palvelusetelin myöntämistä varten tarvittavat tiedot. Asiakkaalle on annettava myös tieto siitä, mistä muualta ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksestaan riippumatta hankkia.

Asiakkaalle on varattava tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tietoihin ja antaa asiassa tarpeellista selvitystä.

Sen lisäksi, mitä palvelusetelilaissa säädetään, asiakkaan asemaan sovelletaan sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annettua lakia sekä potilaan asemasta ja oikeuksista annettua lakia.

Asiakkaan valittua palvelusetelin, hänen tulee itse hakeutua hyväksytyille yksityiselle palvelun tuottajalle.

Reklamaatiotilanteessa kuluttajan tulee ilmoittaa tyytymättömyydestään sopimuskumppanilleen eli palvelun tuottajalle.

Palvelujen tuottamiseen palvelusetelillä sovelletaan kuluttajansuojalakia. Lain mukaan elinkeinonharjoittaja ei muun muassa saa käyttää kulutushyödykettä tarjotessaan sopimusehtoa, jota hyödykkeen hinta ja muut asiaan vaikuttavat seikat huomioon ottaen on pidettävä kuluttajien kannalta kohtuuttomana. Asiakkaalla on oikeus käyttää kuluttajansuojalainsäädännön mukaisia oikeusturvakeinoja reklamaatiotilanteessa. Virheen seuraamuksista on säädetty kuluttajansuojalain 5 luvussa. Seuraamuksiin kuuluvat kuluttajan oikeus pidättäytyä maksusta, virheen oikaisu, hinnanalennus ja kaupan purku sekä vahingonkorvaus. Palveluseteliä käyttävä asiakas voi saattaa sopimussuhdettaan koskevan erimielisyyden kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi

7 Palvelusetelin arvo

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 4 ja 5 §:ssä asiakkaalle maksuttomiksi säädettyjen sosiaali- ja terveyspalvelujen hankkimiseksi annettavan palvelusetelin arvo tulee määrätä niin, että

asiakkaalle ei jää maksettavaksi omavastuuosuutta. Tästä poiketen lääkinällisen kuntoutuksen apuvälineen hankkimiseksi annettavan palvelusetelin arvon tulee olla sellainen, että sillä voi hankkia asiakkaan yksilöllistä tarvetta vastaavan tavanomaisen apuvälineen. Asiakas saa kuitenkin halutessaan hankkia palvelusetelin arvoa kalliimman apuvälineen, jolloin hänen tulee itse maksaa valitsemansa apuvälineen hinnan ja palvelusetelin arvon välinen hinnanero.

Jos palvelusetelin arvo on tulosidonnainen, palvelusetelin arvosta on annettava päätös asiakkaalle. Viranomaisten oikeuteen saada tulosidonnaisen palvelusetelin arvon määrittämistä varten tarpeellisia tietoja ja selvityksiä sovelletaan, mitä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14 a §:ssä säädetään viranomaisten oikeudesta saada tietoja asiakasmaksuja määrättäessä.

Palvelusetelin arvoa määrättäessä ei oteta huomioon palveluja, jotka asiakas ostaa oma-aloitteisesti palvelujen tuottajalta.

Palveluseteli on voimassa määräajan.

Palvelusetelin käyttäjältä ei voida periä asiakasmaksua käyttämästään palvelusta.

Palvelusetelin arvoa on korotettava palvelusetelilain 7 §:n 1 momentissa säädettyä korkeammaksi, jos asiakkaan tai hänen perheensä toimeentulo tai asiakkaan lakisääteinen elatusvelvollisuus muutoin vaarantuu, taikka se on tarpeen muut huollolliset näkökohdat huomioon ottaen.

Palvelusetelin arvon korottamista koskevasta asiasta on tehtävä päätös.

Jos asiakkaan ja palvelujen tuottajan sopima hinta palvelusta on pienempi kuin palvelusetelin arvo, kunta on velvollinen suorittamaan palvelujen tuottajalle enintään asiakkaan ja palvelujen tuottajan sopiman hinnan.

Asiakkaalla ei ole oikeutta saada sairausvakuutuslain mukaista korvausta omavastuuosuuteen. Matkakustannuksista voi kuitenkin saada korvausta siten kuin sairausvakuutuslaissa säädetään. Palvelusetelipalvelu ei oikeuta kotitalousvähennykseen.

Tulosidonnaisen palvelusetelin arvoa tai palvelusetelin arvon korottamista koskevaan päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

Asiakas saa tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista kirjallisen oikaisuvaatimuksen kunnan monijäseniselle toimielimelle, joka vastaa asianomaisen palvelun järjestämisestä kunnassa. Oikaisuvaatimuksen tekemistä koskevien ohjeiden antamisesta säädetään hallintolain 46 §:ssä.

Päätös tulosidonnaisen palvelusetelin arvosta tai palvelusetelin arvon korottamista koskevasta päätöksestä ja toimielimen oikaisuvaatimuksen johdosta antama päätös voidaan toimittaa asiakkaalle tiedoksi kirjeellä postitse. Tiedoksisaannin katsotaan tällöin tapahtuneen, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä siitä, kun päätös asiakkaan ilmoittamalla osoitteella varustettuna on annettu postin kuljetettavaksi. Muilta osin noudatettavasta menettelystä säädetään hallintolaissa.

Toimielimen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Valitus voidaan antaa myös toimielimelle, jonka on toimitettava se oman lausuntonsa ohella hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Kuntayhtymä voi asettaa palvelun tuottajien hyväksymiskriteeriksi sen, että palvelusetelillä tuotettava palvelu saa maksaa enintään tietyn euromäärän. Hinta voidaan myös jättää vapaasti markkinoiden määrittelemäksi.

8 Palvelun tuottajan velvoitteet

8.1 Yleiset vaatimukset

Palvelun tuottaja on palvelusetelijärjestelmän puitteissa palvelua tuottava, yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) tai yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annetussa laissa (603/1996) tarkoitettu palvelun tuottaja ja sitoutuu täyttämään seuraavat palvelusetelilain (569/2009) 5 §:n mukaiset yleiset ehdot.

Kuntayhtymällä on oikeus vaatia palvelun tuottajaa toimittamaan kirjalliset todistukset tai muun riittävän näytön siitä, että tässä kohdassa mainitut yleiset edellytykset täyttyvät.

a) Rekisteröinti ennakkoperintärekisteriin

Palvelun tuottaja sitoutuu olemaan rekisteröitynä verohallinnon ennakkoperintärekisterissä. Ennakkoperintärekisteröinti on yksi yritystoiminnan perustunnusmerkeistä ja palvelusetelilaki edellyttää sitä jokaiselta palvelusetelituotannossa mukana olevalta palvelun tuottajalta.

b) Palvelun tuottajaa koskevan erityislainsäädännön edellytykset

Palvelujen tuottajan tulee täyttää kulloinkin voimassa olevat, sitä koskevat erityislainsäädännön edellytykset. Tässä tapauksessa erityislainsäädännöllä tarkoitetaan erityisesti yksityisestä terveydenhuollosta annettua lakia (152/1990) tai yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annettua lakia (603/1996). Palvelua tuottavan yksikön kohdalla edellytysten täytyminen on tarkastettu yksikön perustamisvaiheessa. Perustamisluvan myöntää toimivaltainen aluehallintovirasto (AVI) eli entinen lääninhallitus tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira ja luvan saanut palvelujen tuottaja rekisteröidään yksityisten sosiaali- ja terveystalujen antajien Ysteri-rekisteriin, jota AVI ylläpitävät yhdessä Valviran kanssa. Muuta kuin ympärivuorokautista sosiaalipalvelutoimintaa harjoittava palvelujen tuottaja on toimiluvan hakemisen sijaan velvollinen tekemään ilmoituksen toiminnan aloittamisesta sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle siinä kunnassa, jossa palveluja annetaan.

c) Vähimmäispalvelutaso

Palvelun tuottajan palvelutason tulee olla vähintään yhtä hyvä kuin kuntayhtymän omana palvelunaan tuottaman palvelun taso. Käytännössä kuntayhtymä hyväksyy palvelun tason siinä vaiheessa, kun se valitsee tietyn palveluntuottajan mukaan palvelusetelijärjestelmään ja ottaa tältä asiaa koskevan sitoumuksen.

d) Vakuutusturva

Palvelun tuottaja sitoutuu ottamaan ja pitämään voimassa toimintansa edellyttämät lakisääteiset vakuutukset vastuun varalta, kuten potilasvahinkolain sekä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain mukaiset vakuutukset.

e) Kuntayhtymän asettamat muut vaatimukset

Palvelun tuottaja sitoutuu noudattamaan kuntayhtymän kussakin yksittäistapauksessa mahdollisesti asettamia muita vaatimuksia. Kuntayhtymä voi kussakin yksittäistapauksessa asettaa palvelua tuottavalle yksikölle edellä mainittujen edellytysten lisäksi myös muita vaatimuksia. Tämän säännöksen tarkoituksena on antaa kuntayhtymälle joustavat mahdollisuudet huomioida esimerkiksi tietyn asiakasryhmän erityistarpeet. Kuntayhtymä voi vaatia, että palvelun tuottaja ylittää tietyt minimiedellytykset esimerkiksi resurssiensa puolesta, mutta tällaista ehtoa ei saa muotoilla tiettyä palvelun tuottajaa suosivaan ja toisia syrjivään muotoon.

8.2 Sähköisen palvelusetelijärjestelmän käytön ehdot

Sähköinen palvelusetelijärjestelmä sisältää potilastietoja ja palvelun tuottajan tulee siten valvoa erityisen tarkasti omien käyttöoikeuksien myöntämistä, hallintaa sekä niiden käyttöä. Palvelun tuottaja on myös velvollinen ilmoittamaan HUSille havaitsemistaan järjestelmään liittyvistä uhkatekijöistä tai väärinkäytösepäilyistä.

Palvelun tuottaja sitoutuu täyttämään erityisesti seuraavat ehdot:

- a) Palvelun tuottajan on noudatettava kaikkia potilastietoja sisältävien sähköisten järjestelmien sekä niiden käyttöä koskevaa lainsäädäntöä ja viranomais määräyksiä ja ohjeita.
- b) Palvelun tuottaja vastaa oman organisaation käyttäjätunnusten hallinnoinnista. Tämä pitää sisällään uusien tunnusten luonnin, käyttäjien käyttöprofiilien asianmukaisen valinnan, salasanojen ylläpidon, sekä käyttäjätunnusten poistamisen.

- c) Mikäli palvelun tuottajan pääkäyttäjä ei ole terveydenhuollon ammattihenkilö ja siten ole oikeutettu Väestörekisterikeskuksen terveydenhuollon ammattikorttiin, tulee pääkäyttäjällä olla voimassa oleva terveydenhuollon henkilöstökortti tai toimijakortti järjestelmään kirjautumista varten.
- d) Kaikilla järjestelmää käyttävillä hoitohenkilöillä tulee olla voimassa oleva Väestörekisterikeskuksen terveydenhuollon ammattikortti järjestelmään kirjautumista varten.
- e) Uutta tunnusta luotaessa tulee palvelun tuottajan varmistaa käyttäjän henkilöllisyys, sekä oikeus käyttää profiiliin käyttäjälle valtuuttamia tietoja. Tunnusta luotaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota käyttäjän varmentamisessa käytettäviin tietojen oikeellisuuteen, kuten sähköpostiosoitteeseen sekä matkapuhelinnumeroon. Lisäksi tulee käyttäjätunnus ja salasana toimittaa käyttäjälle luotettavasti ja suojattua kanavaa käyttäen. (Sähköposti ei ole suojattu kanava.)
- f) Salasanoja tai käyttäjän yhteystietoja muutettaessa tulee näiden oikeellisuudesta varmistua, sekä uusi salasana toimittaa käyttäjälle luotettavasti ja suojattua kanavaa käyttäen. (Sähköposti ei ole suojattu kanava.)
- g) Palvelun tuottajan työntekijän työsuhteen päättyessä on palvelun tuottaja velvollinen viipymättä poistamaan työntekijän käyttäjätunnukset.
- h) Palvelun tuottaja on velvollinen viipymättä vaihtamaan salasanan tai poistamaan käyttäjän, mikäli jompikumpi näistä on kadonnut tai on epäily salasanan tai käyttäjätunnusten joutumisesta vieraan henkilön haltuun.
- i) Palvelun tuottaja on velvollinen viipymättä ilmoittamaan HUSille mikäli on olemassa epäily, että ulkopuolinen taho on voinut päästä käsiksi järjestelmään tai sen sisältämiin tietoihin.

8.3 Muut yleiset ehdot

Palvelun tuottaja sitoutuu näiden sääntöjen kohdassa 7.1 esitetyn lisäksi jatkuvasti täyttämään kuntayhtymän erikseen asettamat asiakkaiden tai asiakasryhmien tarpeisiin, palvelujen määrään tai laatuun tai kuntayhtymän olosuhteisiin liittyvät taikka muut vastaavat vaatimukset.

Palvelun tuottaja sitoutuu täyttämään erityisesti seuraavat ehdot:

- a) Palvelun tuottajan on noudatettava kaikkia palvelun tuottajaa ja sen toimintaa koskevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä ja ohjeita.

Palvelun tuottajan tuottamien palvelujen on jatkuvasti vastattava vähintään sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta ja että palvelun tuottaja toteuttaa asiakkaansa oikeuden laadultaan hyvään terveyden- ja sairaanhoitoon sekä sosiaalipalveluihin. Palvelun tuottaja sitoutuu kuvaamaan kunnalle, miten sen henkilöstö ylläpitää ammattitaitoaan.

- b) Palvelun tuottajan toimitilojen on jatkuvasti täytettävä turvallisuusmääräykset niin että yksikössä huolehditaan asiakkaiden turvallisuudesta lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti ja täytettävä lain edellyttämät palvelun tuottajalle asetetut hyväksymisedellytykset.
- c) Liikuntarajoitteisella, esimerkiksi pyörätuolia käyttävällä asiakkaalla tulee olla esteetön pääsy palvelun tuottajan toimitiloihin.
- d) Palvelun tuottajalla on oltava internet-sivut, joilta käy ilmi toimitilojen osoitetiedot sekä tarjottavien palvelujen hintatiedot.
- e) Mikäli palveluun varataan tapaamisaika, on palvelun tuottajan informoitava palveluseteliä käyttävää asiakasta siitä, että asiakkaan on itse korvattava aiheutuneet kustannukset täysimääräisenä, kuitenkin enintään 50 % toimenpiteen kokonaishinnasta, mikäli tämä jättää ajanvarauksen peruutuksen tekemättä tai peruttuaan ajan liian myöhään saapumatta paikalle.
- f) Tarjottavien palvelujen hintatiedot tulee toimittaa potilaalle hänen pyynnöstään myös kirjallisessa muodossa. Palvelun tuottajan tulee olla tavoitettavissa puhelimitse virka-aikana.

- g) Asiakkaalla on oikeus saada palvelua valintansa mukaan joko suomen tai ruotsin kielellä. Palvelun tuottaja sitoutuu huolehtimaan siitä, että sen henkilökuntaan kuuluu riittävä määrä tämän kohdan edellytykset täyttäviä henkilöitä.
- h) Palvelun tuottaja sitoutuu huolehtimaan siitä, että palvelun tuottaja taikka sen johtohenkilö tai edustus-, päätös-, tai valvontavaltaa käyttävä henkilö ei ole syyllistynyt rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla laissa julkisista hankinnoista 53 §:ssä mainittuun rikokseen tai tekoon tai laiminlyöntiin, jonka perusteella palveluntuottaja sanotun lain 54 §:n nojalla hankintayksikön päätöksellä voidaan sulkea tarjouskilpailun ulkopuolelle.
- i) Palvelun tuottaja sitoutuu toimimaan siten, että asiakastytyväisyys on hyvä. Kertaluontoisissa tai määrätyn ajan kestävässä hoitopalveluissa palvelun tuottaja sitoutuu toimittamaan potilaan hoitopalautteen kunnalle kahden viikon kuluessa hoidon päättymisestä. Hoitopalautteen tulee olla kuntayhtymän käytettävissä ennen kuin lasku maksetaan.
- j) Palvelun tuottajan tulee informoida kuntaa säännöllisesti tarjoamiensa palvelujen laadun valvonnasta sekä hoitopalvelujen osalta potilasturvallisuudesta. Kuntayhtymää tulee erityisesti informoida asiakaiden ja potilaiden tekemistä reklamaatioista, reklamaatioihin johtaneista syistä ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä.
- k) Palvelun tuottaja laatii palvelusetelijärjestelmässä potilas- ja asiakasasiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä. Palvelun tuottajan tulee noudattaa huolellisuutta tietojen käsittelyssä ja esimerkiksi huolehtia siitä, että salassa pidettäviä tietoja käsitellään oikein. Palvelun tuottajan tulee käsitellä asiakirjoja siten kuin henkilötietolaissa (523/1999) ja laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (159/2007) sekä muussa sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännössä säädetään. Kuntayhtymä on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien potilas- ja asiakasasiakirjojen henkilötietolaissa tarkoitettu rekisterinpitäjä.
- l) Palvelun tuottajan tulee asiakirjoja käsitellessään noudattaa, mitä kunnan asiakirjojen käsittelystä säädetään (laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999). Asiakirjojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia julkisuuslain säädöksiä sovelletaan asiakirjoihin silloinkin, kun ne ovat palvelun tuottajan hallussa. Asiakirjojen käsittelyä säätelee myös laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007).
- m) Palvelun tuottajan markkinoinnin on oltava asiallista, luotettavaa ja hyvän tavan mukaista. Ylisanoja tai vertailumuotoja ei saa käyttää. Markkinoinnilla ei tule luoda tarpeetonta sosiaali- tai terveydenhuoltopalvelujen kysyntää. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot vastaanottopaikasta, -ajasta ja ajanvarausmahdollisuudesta. Hinnoista ilmoittamisen tulee tapahtua vertailukelpoisella tavalla siten, että palveluseteliä käyttävä asiakas voi vaivatta päätellä palvelun kokonaishinnan ja sen osuuden, joka jää hänen maksettavakseen.
- n) Hyväksytyllä palvelun tuottajalla on oikeus osoittaa palvelusta vastaava henkilö.

Palvelun tuottaja vastaa myös alihankkijoidensa toiminnasta.

9 Muistutukset, kantelut, potilasvahinkoilmoitukset ja potilasvalitukset

Potilaslain mukaan potilaan oikeusturvakeinoja ovat terveydenhuollon toimintayksikön vastaavalle johtajalle tehtävä muistutus sekä oikeus tehdä kantelu hoidosta tai hoitoon liittyvästä kohtelustaan terveydenhoitoa valvovalle viranomaiselle, joita ovat lääninhallitukset sekä sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto Valvira.

Sosiaalihuoltolain mukaan asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus kohtelustaan sosiaalihuollon toimintayksikön vastuuhenkilölle tai sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle. Asiakkaalla on myös mahdollisuus kantelun tekemiseen.

Palvelun tuottajan tulee raportoida kuntayhtymälle palvelusetelillä tuotettua hoitoa koskevista valituksista, kanteluista ja hoitovahinkoilmoituksista samoin kuin kaikkia edellä mainittuja koskevista ratkaisuksista.

10 Kuntayhtymän velvoitteet

Kuntayhtymän on pidettävä luetteloa hyväksymistään palvelujen tuottajista. Tiedot palvelujen tuottajista, näiden tuottamista palveluista ja niiden hinnoista tulee olla julkisesti saatavilla internetissä ja muulla soveltuvalla tavalla.

Kuntayhtymän on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palvelun tuottajien hinnat, omavastuusuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu.

Kuntayhtymän täytyy informoida asiakasta siitä, mistä ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksetaan hankkia. Kuntayhtymän on varattava asiakkaalle tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tietoihin ja tarvittaessa antaa asiaa koskevaa selvitystä.

Kuntayhtymän tulee peruuttaa palvelujen tuottajan hyväksyminen ja poistaa palvelujen tuottaja luettelosta, jos hyväksymiselle asetetut edellytykset eivät enää täyty tai palvelujen tuottaja pyytää hyväksymisen peruuttamista.

Kuntayhtymällä on lisäksi velvollisuus valvoa hyväksymiensä palvelujen tuottajien palvelujen laatua hyväksymismenettelyn lisäksi myös palvelujen tuottamisen yhteydessä. Kuntayhtymän tulee täten varmistaa, että palvelujen tuottajat täyttävät toiminnalle asetetut vähimmäisedellytykset.

Kuntayhtymä valitsee palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat palvelun tuottajat palvelusetelilain edellyttämällä tavalla. Kuntayhtymän tulee ottaa palvelun tuottajan valintaa koskeva asia käsittelyyn yhden (1) kuukauden kuluessa palvelun tuottajan ilmoittautumisesta ja tehtävä päätös palvelun tuottajan hyväksymisestä tai hylkäämisestä kolmen (3) kuukauden kuluessa ilmoittautumisesta.

11 Vastuut, vakuutukset ja vahingonkorvaukset

Mahdolliset potilasvahinkolain mukaiset potilasvahingot korvataan ensisijaisesti palveluntuottajan potilasvakuutuksesta ja viime kädessä palveluntuottaja vastaa niistä vahingonkorvauslain mukaisesti. Kuntayhtymä ei vastaa palvelun tuottajan aiheuttamista vahingoista palvelujen saajalle.

Jos hoitotoimenpide joudutaan uusimaan tai potilas tarvitsee muuta hoitoa palvelun tuottajan virheestä johtuvasta syystä tai toimenpiteen suorittamisen virheellisyyden vuoksi, vastaa aiheutuvista kustannuksista palvelun tuottaja.

12 Rekisterinpito

Kuntayhtymä on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien potilas- ja asiakirjojen henkilötietolais- sa tarkoitettu rekisterinpitäjä. Palvelujen tuottajan tulee asiakirjoja käsitellessään noudattaa, mitä kunnan asiakirjojen käsittelystä säädetään.

Asiakas- ja potilasasiakirjat, jotka syntyvät setelillä palvelua järjestettäessä ja toteutettaessa, ovat viranomai- sen asiakirjoja.

Vaikka palvelujen tuottaja laatii asiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä, vastaa kuntayhtymä rekisterinpitä- jänä viime kädessä niiden käsittelystä. Palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta olennaiset tiedot on tallennettava viimeistään palvelutapahtuman päättyessä aina kuntayhtymän omaan asiakas- tai potilasre- kisteriin. Palvelun tuottajan ja kuntayhtymän tulee myös varmistaa, että palvelujen järjestämisen ja toteutta- misen kannalta tarpeelliset tiedot siirtyvät osapuolelta toiselle palvelutapahtuman eri vaiheissa. Tämä mah- dollistaa sen, että jokaisen potilaan ja asiakkaan asiakirjat muodostavat hänen hoitonsa tai huoltonsa kan- nalta välttämättömän jatkuvan kokonaisuuden, johon tulee hoitoa ja huoltoa koskevat ratkaisut perustaa.

Palvelujen tuottajan tulee laatia asiakas- ja potilastietoja sisältävät asiakirjat henkilötietolain, potilaslain ja sosiaalihuollon asiakaslain edellyttämällä tavalla vastaavasti kuin omassa toiminnassaan. Omalla toiminnalla tarkoitetaan kuntayhtymän omaa palvelutuotantoa. Palvelun tuottajan tulee noudattaa asiakas- ja potilas- asiakirjoja käsitellessään myös, mitä kunnan asiakirjojen käsittelystä säädetään. Palvelujen tuottajan tulee toteuttaa asiakirjojen käsittely vastaavasti kuin laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä edellyttää. Jos palvelujen tuottaja laatii toiminnassaan asiakirjoja manuaalisesti, kuntayhtymän tulee huolehtia, että palveluseteliä käytettäessä kyseiset asiakirjat viedään sähköiseen järjestelmään vastaa- vasti kuin kuntayhtymän itsensä tuottamissa palveluissa.

13 Verotus

13.1 Tuloverotus

Palveluseteli on saajalleen veroton etuus. Verottomuus edellyttää, että palveluseteli

- myönnetään selkeästi määriteltyihin palveluihin
- on henkilökohtainen eikä siirrettävissä toiselle henkilölle
- ei ole suoraan asiakkaalle maksettavaa rahaa, jonka käytön hän itse määrittelee

Palveluseteliä käytettäessä asiakkaan omavastuu ei oikeuta kotitalousvähennykseen tuloverotuksessa.

13.2 Arvonlisäverotus

Arvonlisäverolain 34 §:n mukaan veroa ei suoriteta terveyden- ja sairaanhoitopalvelun myynnistä. Terveyden ja sairaanhoitopalvelulla tarkoitetaan ihmisen terveydentilan sekä toiminta- ja työkyvyn määrittämiseksi taikka terveyden sekä toiminta- ja työkyvyn palauttamiseksi tai ylläpitämiseksi tehtäviä toimenpiteitä, jos kysy- myksessä on:

- 1) valtion tai kunnan ylläpitämässä terveydenhuollon toimintayksikössä annettava hoito taikka yksityi- sestä terveydenhuollosta annetussa laissa tarkoitettu hoito;
- 2) sellaisen terveydenhuollon ammattihenkilön antama hoito, joka harjoittaa toimintaansa lakiin perus- tuvan oikeuden nojalla tai joka on lain nojalla rekisteröity.

14 Sitoumuksen toteuttaminen ja noudattamisen valvonta

Kuntayhtymä on palvelusetelilain nojalla velvollinen valvomaan hyväksymiensä yksityisten palvelun tuottajien tuottamien palvelujen tasoa ja poistamaan palvelun tuottajan hyväksytyjen palvelun tuottajien joukosta, mikäli sääntökirjan määräyksiä ei noudateta. Asiakkaan käyttäessä palveluseteliä kuntayhtymä ei ole sopimus-suhteessa sosiaali- tai terveyspalvelua tuottavaan yksityiseen palvelun tuottajaan mutta palvelun tuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja. Mikäli palvelun tuottaja ei täytä sääntökirjassa määrättyjä ehtoja, kuntayhtymä voi poistaa palvelun tuottajan hyväksytyjen palvelun tuottajien joukosta.

15 Sitoumuksen vastuuhenkilöt

Kuntayhtymä ja palvelun tuottaja asettavat nimeltä tai asemaltaan henkilön tai henkilöt, jotka toimivat yhteyshenkilöinä ja vastuuhenkilöinä sitoumuksen toteuttamisessa ja ilmoitusten vastaanottajina.

16 Sääntökirjan muuttaminen

Kuntayhtymällä on oikeus tehdä muutoksia tämän sääntökirjan ja sen liitteiden sisältämiin määräyksiin. Kuntayhtymä ilmoittaa muutoksista palvelun tuottajalle kirjallisesti välittömästi päätöksen tekemisen jälkeen. Mikäli palvelun tuottaja ei halua tulla sidotuksi muuttuneisiin sääntöihin, tulee sen ilmoittaa siitä kirjallisesti kuntayhtymälle kuudenkymmenen (60) päivän kuluessa muutosilmoituksen lähettämisestä. Mikäli kuntayhtymälle ei toimiteta edellä mainittua ilmoitusta, sitoutuu palvelun tuottaja noudattamaan muuttuneita ehtoja muutosilmoituksessa mainitusta päivästä lukien, kuitenkin aikaisintaan kuusikymmentä (60) päivää muutosilmoituksen toimittamisesta.

17 Sitoumuksen voimassaoloaika

Tämä sääntökirja on voimassa toistaiseksi.

18 Valtuutuksen peruutus

Kuntayhtymällä on oikeus peruuttaa palvelun tuottajalle myönnetty valtuutus toimia palvelusetelijärjestelmässä ja poistaa palvelun tuottajan nimi hyväksytyjen palvelun tuottajien luettelosta välittömästi ilman irtisanomisaikaa, mikäli:

- 1) hyviä hoitokäytäntöjä ei noudateta;
- 2) palvelun tarjoaja ei noudata kuntayhtymän kirjallisesta kehotuksesta huolimatta sopimuksen/sitoumuksen tai sen liitteiden ehtoja;
- 3) palvelun tuottaja on tullut maksukyvyttömäksi, ei ole kyennyt hoitamaan laskujaan eräpäivään mennessä, on aloittanut akordimenettelyn, on asetettu selvitystilaan tai on välittömässä vaarassa tulla asetetuksi selvitystilaan; tai
- 4) palvelun tuottaja tai joku sen johtoon kuuluva henkilö on tuomittu syyllisenä elinkeinotoimintaan liittyvässä rikoksessa.

19 Noudatettava lainsäädäntö

Sitoumukseen/sopimukseen noudatetaan Suomen lakia.

PALVELUKOHTAINEN OSIO – SÄÄNTÖKIRJAN ERITYINEN OSA

1 Kaihipalvelusetelijärjestelmän mahdolliset asiakkaat/potilaat

1.1 Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat/potilaat

Kuntayhtymä valitsee kaihipalvelusetelijärjestelmään otettavat potilaat leikkauskriteerien mukaisesti. Potilaalla on oikeus kieltäytyä palvelusetelistä. Kuntayhtymä antaa palvelusetelin sen palvelumuodokseen valinneelle potilaalle ja ohjeistaa potilasta niin, että hän osaa käyttää palveluseteliä oikein. Potilaalle tulee tässä yhteydessä ilmoittaa mahdollisuudesta ottaa puhelimitse yhteyttä kuntayhtymän kaihileikkauksia tekevään yksikköön, mikäli potilaalla on kysyttävää hoidosta.

1.2 Kaihipalvelusetelijärjestelmän ulkopuolelle jäävät asiakkaat/potilaat

Kriteerit jotka sulkevat pois kaihipalvelusetelijärjestelmän soveltamisen.

- a) Potilaalla ei ole kunnan hyväksymää lähetettä
- b) Kyseessä ei ole käypähoitosuosituksen mukainen leikattava kaihi
- c) Potilas ei kykene kommunikoidaan häntä hoitavan henkilökunnan kanssa (esimerkiksi hoitajan kanssa kommunikointi on riittävää) tai ei ole silmän pintapuudutukseen sopiva
- d) Potilas on alle 18 vuoden ikäinen
- e) Potilas tarvitsee ulkopuolisen henkilön antamaa tulkkausta.
- f) Potilaalla on epätasapainossa oleva vakava yleissairaus tai potilas ei kykene olemaan selällään toimenpiteen aikana
- g) Kyseessä on vuodepotilas
- h) Potilaalla on suuri riski lasiaiskirurgian tarpeeseen (esimerkiksi selkeä fakodoneesi)
- i) Potilaalla on kaihileikkauksen estävä tai komplisoiva muu silmäsairaus (esimerkiksi epästabiili glaukooma, aktiivi uveitti tai infektio leikattavassa silmässä)
- j) Potilas on käynyt läpi taittovirheleikkauksen.

2 Aika, jonka kuluessa palvelun piiriin tulee päästä

Palvelun tuottaja on velvollinen noudattamaan seuraavaa ehtoa kaihileikkaushoidon yhteydessä:

- potilaalla on oikeus päästä leikkaukseen hoitotakuun edellyttämässä ajassa ja palvelusetelin voimassaolon aikana kuntayhtymän tekemästä diagnoosista lukien.

3 Palvelun tuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset

Henkilökuntavaatimuksena on leikkaava lääkäri, jota avustaa lukumäärältään riittävä sekä riittävän koulutuksen saanut terveydenhuollon ammattihenkilökunta. Lääkärin kompetenssivaatimuksena on Valviran antama lupa toimia erikoislääkärinä Suomessa sekä luotettavasti dokumentoitu 500 kaihileikkauksen kokemus. Tämä kokemusvaatimuksen esittäminen voidaan täyttää esimerkiksi työtodistuksen tai videon avulla tai muulla vastaavalla tavalla. Kuntayhtymä hyväksyy palveluntuottajan leikkaavien lääkäreiden listan.

4 Palvelun sisältövaatimukset

Palvelun tuottaja on velvollinen noudattamaan seuraavia ehtoja kaihileikkaushoidon yhteydessä.

1. Leikkausta edeltävästä esitutkimuksen voi osan (näöntarkkuuden mittaaminen sekä silmän taittovoi-
man määrittäminen) tehdä leikkaavan lääkärin valtuuttama terveydenhuollon ammattihenkilö, mutta
varsinainen leikkauksen esitutkimus ja hoidon suunnittelu kuuluu silmätautien erikoislääkärin
tehtäväksi jolla on diagnoosin asetus-oikeus. Esitutkimukseen sisältyy pääsääntöisesti molem-
pien silmien:
 - a) näön tarkkuuden mittaaminen
 - b) silmäluomien, sidekalvon, sarveiskalvon, etukammion ja mykiön tutkimus
 - c) silmänpohjan tutkimus laajennetun mustuaisen läpi
 - d) silmänpaineen mittaaminen molemmista silmistä
2. Leikkauksen jälkeen suoritettavan tarkastuksen tulee sisältää:
 - a) näön tarkkuuden mittaaminen leikatusta silmästä
 - b) silmänpaineen mittaaminen leikatusta silmästä
3. Kaihileikkaus tehdään fako-tekniikalla pintapuudutuksessa ja silmän sisäisessä antibioottisuo-
jassa. Valvonta toimenpiteen aikana: pulssin ja veren happiosamäärän seuranta sekä verenpai-
neen mittaaminen. Lisähapen annon ja iv-kanyylin laitton mahdollisuus.
4. Linssinä käytetään Akryylistä valmistettua CE – merkittyä linssiä jonka materiaali on joko Hydro-
fobinen akryyli tai akryyli, jossa hydrofobinen pinta. HUS:lla on oikeus rajoittaa tai kieltää tietyn
linssin käyttö, jos se osoittautuu huonoksi.
5. Molempien silmien kaihileikkaus samana päivänä, kahtena täysin erillisenä leikkauksena, on
mahdollista leikkaavan lääkärin harkinnan mukaan ja jos potilas näin toivoo. Tilanteita, joissa
molempia silmiä ei pidä leikata samana päivänä ovat: glaukooma, sarveiskalvon endoteelin sai-
raus tai jokin muu leikkauriskejä lisäävä tekijä. Myös jos ensimmäisen silmän leikkauksessa il-
menee mikä tahansa komplikaatio, ei toista silmää pidä leikata samana päivänä.

5 Lisäpalvelut

Anestesia- ja lääketieteellisten palvelujen, toorinen tekomykiö ja toisen silmän leikkaus ilman palveluseteliä ovat lisäpalvelu-
ja ja potilaan itsensä kustannettavia.

Erikoislinssistä Difraktiivista multifokaalista tekomykiötä tai vastaavaa ei palvelusetelillä tapahtuvassa kaihi-
leikkauksessa saa käyttää, koska tätä linssityyppiä ei ole käytössä myöskään julkisessa terveydenhuollossa
HYKS silmäklinikalla.

Toorisen hajataitteisuutta vähentävän tekomykiön käyttö on potilaan itsensä kustannettava lisäpalvelu, josta
potilas niin halutessaan sopii leikkaavan lääkärin kanssa. Toorisen tekomykiön käytön edellytyksenä on, että
potilaalla todetaan haittaava 2 Dioptria tai yli säännöllisen hajataitteisuus. Mikäli edellä olevien kriteerien
mukaisesti potilaan toiseen silmään on jo asetettu hajataitteisuutta korjaava tekomykiö on raja yli 1.5 Dioptria
säännöllinen hajataitteisuus. Hajataitteisuuden on oltava yhteneväinen kahdella eri mittausalaitteella (sar-
veiskalvon topografia ja keratometria) tehdyissä mittauksissa.

Toorisen tekomykiön asetuksen jälkeen tulee järjestää kontrolli 1 viikon aikana leikkauksesta ja mahdolliset
tekomykiön asennon korjaukset kuuluvat leikkaavan lääkärin vastuulle.

Lisäpalvelujen myyntiä potilaalle ei sallita tehtävän leikkauspäivänä. Potilaan tulee tietää etukäteen, mitä
lisäpalveluja hänelle tarjotaan ja kuinka paljon hän joutuu niistä itse maksamaan. Lisäpalveluista ja hinnoista
potilaan tulee saada tieto etukäteen myös kirjallisena.

6 Palvelupalautteen toimittaminen kuntayhtymälle

Palvelun tuottajan on toimitettava hoitopalaute kahden viikon kuluessa hoidosta potilaalle, lähettävälle lääkärille ja kuntayhtymälle. Hoitopalauteen toimittaminen kuntayhtymälle sähköisenä palveluseteliportaalin välityksellä edellytetään myös laskun maksamiseksi palveluntuottajalle.

7 Erityisten laatuparametrien seuranta ja raportointi

Palvelun tuottajan on seurattava erikseen sovittuja laatuparametreja sekä raportoitava niistä kuntayhtymälle.

Asiakastyytyväisyyttä mitataan säännöllisillä nimettöillä asiakastyytyväisyyskyselyillä. Kyselyillä mitataan seuraavia asioita: näkökyky, elämänlaatu ja palvelun taso. Kyselyt toteutetaan siten, että jokaiselle potilaalle lähtee hoidon päätyttyä käyttäjätunnuksella ja varmennekoodilla varustettu tyytyväisyyskyselylomake. Potilas ohjeistetaan vastaamaan kyselyyn internetissä tai palauttamaan paperinen täytetty vastauslomake valmiilla kyselyn mukana seuraavalla palautuskuorella kuntayhtymälle.

Palvelun tuottajan on informoitava kuntayhtymää kaikista Terveysturvakeskukselle (TEO) tehdyistä potilasvahinkoilmoituksista, jotka liittyvät palvelusetelijärjestelmään.

8 Vastuu komplikaatioista

8.1 Palvelun tuottajan vastuulla olevat komplikaatiot (terveyspalvelut)

Palvelun tuottajan tulee raportoida puolivuositain kuntayhtymälle seuraavista kaihileikkausten yhteydessä esiintyneistä komplikaatioista:

- lasiaiskomplikaatiot
- takakapselin ruptura.

Seuraavien peri- ja postoperatiivisten komplikaatioiden hoito sisältyy palvelusetelijärjestelmään ja on hoidettava yksityisen palveluntuottajan toimesta ja kustannuksella.

Perioperatiiviset:

1. anteriorinen vitrektomia ja mikäli mahdollista etukammiolinssin asetus
2. vuotavan haavan ompelu
3. elvytys ja ensiapu muissa vakavissa tiloissa

Postoperatiiviset, 14 vuorokautta leikkauksen jälkeen:

1. välitön postoperatiivinen paineen nousu
2. kystinen maculaödemä (CME) primaarihoito
3. erosio, vuotava haava, haavainfektio
4. anteriorisen lasiaistraktion poisto

8.2 Kuntayhtymän vastuulla olevat komplikaatiot (terveyspalvelut)

Seuraavien peri- ja postoperatiivisten komplikaatioiden hoito ei kuulu palvelusetelijärjestelmään, vaan ne hoidetaan kuntayhtymän sairaalassa.

Perioperatiiviset:

1. Tuman tai tuman kappaleiden poisto lasiaisesta ja etukammiolinssin tai sulcus linssin asennus tässä yhteydessä (sovitun hoidon porrastuksen mukaan)
2. Sydän- tai aivoinfarktin hoito, muu vakava yleissairaus ensiavun jälkeen
3. Hoidon porrastuksen mukainen hoito vaikeissa komplikaatioissa (esim. sairaalahoitoa vaativa suprachoroidaalinen verenvuoto)

Postoperatiiviset:

1. Decentroitunut IOL, IOL:n sublaxatio, kapselipussin kontraktio

2. Iris claw IOL:n tai scleraan ommeltavan linssin asetus
3. Silmän sisäinen tulehdus (endoftalmiitti)
4. Retina-ablaatio
5. Glaukooman hoito
6. Pitkittynyt CME

Jälkikaihi tai jälkisamentuma ei ole komplikaatio, eikä sen hoito kuulu kaihin palvelusetelin piiriin.

9 Palvelusetelin myöntäjän riippumattomuus

Kuntayhtymän puolesta kaihipalvelusetelin myöntämisestä päättänyt henkilö ei voi olla palvelusetelillä tuotettavan kaihileikkauksen leikkaavana lääkärinä tai hallinnollisessa luottamusasemassa palveluntuottajalla. Palvelusetelin myöntäneellä henkilöllä ei myöskään saa olla merkittävää omistusta palvelua tuottavassa yrityksessä, eikä hän saa käyttää merkittävää päätösvaltaa palveluntuottajassa tai palveluntuottajan kanssa samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä (yli 10 % osakkeista, osuuksista tai äänivallasta). Omistusrajoitus ei koske palveluntuottajaa, jonka osakkeilla käydään kauppaa arvopaperipörssissä.

10 Asiakkaan/potilaan poistaminen kuntayhtymän omasta palvelu/hoidonosta

Potilas poistuu kuntayhtymän omasta hoitojonosta sen jälkeen kun hoitopalaute on tallennettu palveluseteliportaaliin kuntayhtymän rekisteriin. Palveluseteli on voimassa kuusi (6) kuukautta myöntämispäivästä lukien. Hoitotoimenpide tulee suorittaa palvelusetelin viimeiseen voimassaolopäivään mennessä. Potilaalla on oikeus saada hoito kuuden (6) kuukauden kuluessa kuntayhtymän tekemästä diagnoosista lukien.

11 Kuntayhtymän tai asiakkaan antamat tiedot/asiakirjat palvelun tuottajalle

Kuntayhtymän erikoislääkärin on luettava potilaan lähetetiedot ja tarkastettava ne sen turvaamiseksi, että kaihileikkauksen tekevällä palveluntuottajalla on käytettävissään hyvän hoitotavan mukaiseen hoitoon tarvittava aineisto. Kuntayhtymän on informoitava potilasta tästä seikasta palveluseteliä annettaessa ja veloitettava potilas toimittamaan kaikki tarpeellinen läheteaineisto valitsemalleen palveluntuottajalle.

12 Palveluiden sallittu hinnoittelu/laskutusperiaatteet

Palvelun tuottaja saa veloittaa palvelusetelillä tuotettavasta palvelusta enintään HUS:n vahvistaman kattohinnan. Kyseiseen kokonaishintaan sisältyy sekä palvelusetelin arvo että asiakkaan maksama omavastuuosuus.

Kuntayhtymä maksaa palvelun tuottajalle kuuluvan palvelusetelin mukaisen korvauksen sen jälkeen, kun hoitopalaute on saapunut kuntayhtymälle.

Kela korvaa potilaan matkakulut tämän kotoa palveluntuottajan toimipaikkaan omien sääntöjensä mukaisesti.

13 Tietojärjestelmät

Kaihileikkauksia tarjoavalla palvelun tuottajalla tulee olla valmius sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain (159/2007) mukaisesti KanTa-palvelujen sekä palveluntuottajille tarkoitetun sähköisen palveluseteliportaalin käyttöönottoon.

Palvelun tuottajalla tulee olla erityisesti valmius:

1. potilaskertomustietojen sähköiseen välittämiseen kansallisesti määritellyn mukaisella tiedostoformaatilla ja

2. omien tietojen siirtämiseen sähköisen potilastiedon arkistoon (eArkisto).
3. olla valmius ottamaan käyttöön sähköinen kaihilähete kun sähköinen palveluseteliportaali on otettu käyttöön
4. huolehtia oman henkilöstönsä väestörekisterikorttien, henkilöstökorttien/toimikorttien käyttöön ottamisesta palvelusetelitoiminnassa sekä palveluseteliportaalin käyttöoikeuksien myöntämisestä ja poistamisesta ja henkilöstökorttien/toimikorttien poistamisesta työsuhteen päätyttyä.

Palvelun tuottajalla tulee olla käytössään sähköinen laskutusjärjestelmä.

14 Hakemus palvelun tuottajaksi

Kaihipalvelusetelillä leikkauksia tekeväksi palveluntuottajaksi hakeutuminen tapahtuu internetissä rekisteröitymällä ja kirjautumalla Palveluseteliportaaliin osoitteessa <https://palse.fi>.

Listautumisen yhteydessä palveluntuottaja antaa erillisen kirjallisen selvityksen seuraavista asioista sekä ilmoittaa muiltaosin muutoksista kuntayhtymälle:

1. Endoftalmiitin profylaksia, kuinka palveluntuottaja tästä huolehtii ja kuinka seuraa
2. Listaus leikkaavista lääkäreistä ja heidän koulutuksestaan
3. Ilmoitus preoperatiiviseen suunnitteluun käytettävästä biometrialaitteistosta
4. Leikkaukseen käytettävä laitteisto sisältäen phacolaitteen, viskoaineet ja linssit joita tullaan käyttämään
5. Leikkauksen jälkeinen lääkehoito
6. Kuinka jälkitarkastus toteutetaan ja mihin potilaat voivat ottaa yhteyttä, jos leikatussa silmässä on vaivaa

Kuntayhtymä valitsee palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat, kaihileikkauksia tekevät palveluntuottajat palvelusetelilain edellyttämällä tavalla. Kuntayhtymän tulee ottaa palveluntuottajan valintaa koskeva asia käsittelyyn yhden (1) kuukauden kuluessa palveluntuottajan ilmoittautumisesta ja tehtävä päätös palveluntuottajan hyväksymisestä tai hylkäämisestä kolmen (3) kuukauden kuluessa ilmoittautumisesta.

15 Palvelun tuottajan irtisanoutuminen

Palveluntuottajalla on oikeus irtisanoutua hyväksytyjen palveluntuottajien listalta. Palveluntuottaja poistetaan tällöin välittömästi hyväksytyjen palveluntuottajien joukosta. Palveluntuottajalla on kuitenkin velvollisuus hoitaa irtisanomishetkellä jonossa olevat palvelusetelipotilaansa kolmen kuukauden kuluessa irtisanoutumisesta.